

Vinterstormer Klima

Klimaendringer eller dårlig vær?

► Mange spekulerer i om stormene på Vestlandet og ekstremnedbør i England er utslag av de mye varslede klimaendringene. Dette er **ingen-ting i forhold til det som kommer** dersom utslippene fortsetter, mener klimaforsker.

STAVANGER

–Jeg vil si det sånn at klimaendringene har knapt nok startet i forhold til det vi har opplevd denne vinteren, sier Helge Drange, klimaforsker ved Bjerknessenteret i Bergen.

–Når klimaendringene virkelig slår inn, kommer vi til å se mer ekstremnedbør.. Det kommer til å gi oss utfordringer, med flom og jord- og steinras.

Ekstremvær

På Vestlandet og i Rogaland har vi denne vinteren opplevd at det har blåst mer enn vi er vant til. Desember var i tillegg den nest våteste siden 1975 i Norge, mens januar ble den tørreste på over hundre år flere steder i Norge.

Og på den andre siden av Nordsjøen, i England, har det sør i landet kommet mer enn dobbelt så mye nedbør som vanlig i januar, ifølge det britiske værvarslingsbyrået Met Office.

De enorme mengdene med regn og storflommer har ført til at flere både politikere og forskere nå mener at det er klimaendringene som har skylden.

På fredag skrev blant annet den anerkjente klimaforskeren Nicholas Stern i avisen The Guardian at flommen i landet er et tydelig tegn på at vi begynner å se følgene av klimaendringer.

–Fire av de fem våteste dagene vi noensinne har opplevd

i Storbritannia har skjedd fra år 2000 og fram til nå. I den samme perioden har vi også hatt sju av de varmeste årene. Det er ikke en tilfeldighet, skriver han.

Klimaendringer?

Men er dette virkelig et tegn på at klimaendringene har slått inn for fullt? Klimaforsker Drange mener at det er vanskelig å trekke disse konklusjonene fra enkelthendelser.

–Grunnen til at vi har hatt flere stormer i år, er helt åpent. Det har vært en ekstrem situasjon i Storbritannia, men det er ikke noe mer enn man kan forvente som en naturlig variasjon i været. Hadde man vært en fugl og sett ned på det som har skjedd i år, hadde det sett ut som en helt normal situasjon, sier han.

Den amerikanske værvarslingsstjenesten NOAA forklarer på sine nettsider at det i hele vinter har vært store bølger i jetstrømmen. Dette har ført til at varm luft fra sør i større grad enn normalt blandes med kald luft fra nord. Det har ført til både ekstrem kulde i USA og til flere vinterstormer i Norge. Det har også ført til at de fleste lavtrykkene som vanligvis kommer til Norge fra Storbritannia, har stoppet opp der.

Mer og mer nedbør

Men på lengre sikt har temperaturene økt, og det er ifølge Drange dette vi bør være oppmerksomme på.

Ifølge tall fra FNs klimapanel har økningen i den globale middeltemperaturen fra 1880 til 2012 vært på 0,85 grader. Fram mot slutten av dette århundret forventes det at temperaturen kan stige opp mot 4 grader dersom utslippene av CO₂ forsetter å øke i samme takt som i dag.

–Temperaturen øker. Det er ikke så lett for oss å merke over en lang periode, men vi ser det i naturen. Våren kommer tidligere, høsten kommer senere og vi må stadig lengre opp for å finne snø. Vi vet at fruktblomstringen kommer tidligere enn på 50-60 tallet, sier Drange.

–Og de områdene som er mest fuktige vil se enda mer regn. Varm luft holder på mer fuktighet enn kald luft, og det merker vi. Det er i dag 20-30 prosent mer nedbør enn det var for 100 år siden, og det vil fortsette å øke. Samtidig stiger havet langsomt. Så selv om det kan være forskjeller fra år til år, vil vi komme til å se mer nedbør i årene framover.

HILDE ØVREBEKK LEWIS

hilde.ovrebekk.lewis@aftenbladet.no

Ifølge tall fra FNs klimapanel har økningen i den globale middeltemperaturen fra 1880 til 2012 vært på 0,85 grader.

I Sør-England har uvær skapt flom de siste ukene. Her ligger en hel gravplass under vann i Moorland, sør-vest i landet. FOTO: REUTERS

Aviser kan få momsregning på 500 millioner

OSLO

Regjeringen vil oppheve moms-fritaket for papiraviser. Det betyr en regning på en halv milliard kroner, melder Klassekampen. Regjeringen ønsker å innføre en felles lavmoms på 8 prosent for både papir- og digitalaviser. Det vil gå hardt ut over papiravisene, som hittil har vært fritatt for moms.

Ifølge Medietilsynet utgjør regjeringens momsregning til avisene en sum på om lag 500 millioner kroner, basert på opp-lagstall fra 2012, skriver Klassekampen. Det er nesten dobbelt

så mye som samlet pressestøtte.

–Innfører de 8 prosent moms over natta, vil situasjonen bli dramatisk for en avis som vår, sier sjefredaktør Anders Nyland i Bergensavisen til Klassekampen. Mediebedriftenes landsforening (MBL), som BA er en del av, ønsker en overgangsperiode på fem år før momsen blir innført på papiravisene, noe som vil gi mediene tid til kunne bygge finansielle muskler til å takle utfordringene. Det tror MBL-direktør Randi Øgrey at kulturminister Widvey og regjeringen vil lytte til. (NTB)

HOTELL & KONFERANSE

NMS
KURS- OG MISJONSSENTER
HIMMEL & HAV

Dagskonferanser med lunch

Muligheter for konferanser med overnatting over flere dager.

Solastrandveien 116, 4050 Sola
Tlf. 51 65 04 60
www.himmelhav.no

• Kurs/konferanse • Blåtur • Firmatur • Ferie/fritid

RYFYLKE FJORDHOTEL
N-4230 Sand - Tlf. 52 79 27 00
ryfhotel@online.no
www.ryfylkefjordhotel.no

Inspirasjon i maritime omgivelser

• Overnatting • Boblebad
• Sauna • Konferansefasilitet
Glutenfri restaurant med alle rettigheter.

KUN 30 MIN
FRA STAVANGER

Østhusvik, Rennesøy - Tlf. 51 72 00 90 - www.sjobergferie.no